

Sygn. akt IV U 655/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 lutego 2018r. w S.

odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 22 czerwca 2017 r. Nr (...)

w sprawie A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 655/17 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 22 czerwca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.57 i art.58 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił A. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że ubezpieczony, u którego lekarz orzecznik ustalił istnienie całkowitej niezdolności do pracy, a która powstała w dniu 8 stycznia 2015r., w okresie dziesięciu lat przed powstaniem niezdolności do pracy ,tj. od 8 stycznia 2005r. do 7 stycznia 2015r. oraz w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę ,tj. od 7 kwietnia 2007r. do 6 kwietnia 2017r. nie udowodnił stażu pracy. We wskazanych okresach ubezpieczony posiada wyłącznie okresy nieskładkowe zamiast wymaganych co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Ogólny okres ubezpieczenia A. K. wynosi natomiast 28 lat, 8 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz 3 lat i 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony A. K. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu stanowiska wskazał m.in., że od stycznia 2015r. zmaga się z chorobą nowotworową, ukończył 61 lat i nie ma szans na podjęcie pracy zarobkowej. W 2004r. zakończył działalność gospodarczą, którą prowadził przez prawie 20 lat, gdyż był jedyną osobą, która mogła przejąć opiekę nad trwale niepełnosprawnym synem. Opisana sytuacja zdrowotna oraz długoletni okres ubezpieczenia powinny przemawiać za przyznaniem mu renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (odwołanie k.1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 7 kwietnia 2017r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. wniosek A. K. o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Był to trzeci wniosek ubezpieczonego o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Pierwszy wpłynął do organu rentowego w dniu 16 marca 2015r., a drugi w dniu 28 września 2015r. Oba wcześniejsze wnioski zakończyły się decyzjami odmawiającymi ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na nielegitymowanie się przez ubezpieczonego co najmniej 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy (decyzja z 11 maja 2015r. k.19 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r. oraz decyzja z 6 października 2015r. k.9 akt rentowych za wnioskiem z 28 września 2015r.). Rozpoznając pierwszy wniosek ubezpieczonego o rentę z tytułu niezdolności do pracy organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 13 kwietnia 2015r. ustalił, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 30 kwietnia 2017r., a niezdolność do pracy powstała w dniu 8 stycznia 2015r. (orzeczenie lekarza orzecznika z 13 kwietnia 2015r. k.13 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.). Rozpoznając bieżący wniosek ubezpieczonego o rentę, organ rentowy skierował ubezpieczonego na ponowne badanie przez lekarza orzecznika, który w orzeczeniu z 10 maja 2017r. ustalił, że ubezpieczony jest nadal całkowicie niezdolny do pracy do 31 maja 2019r. (orzeczenie lekarza orzecznika z 10 maja 2017r. k.11 akt rentowych za bieżącym wnioskiem z 7 kwietnia 2017r.).

W oparciu o w/w datę powstania u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy organ rentowy ustalił, że w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy, podobnie jak w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, ubezpieczony nie legitymuje się co najmniej 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, posiada również 30-letniego okresu składkowego. Na tej podstawie zaskarżoną decyzją z 22 czerwca 2017r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (decyzja z 22 czerwca 2017r. k.14 akt rentowych za wnioskiem z 7 kwietnia 2017r.).

Ubezpieczony A. K. urodził się w dniu (...) Ubezpieczony cierpi na raka płaskonabłonkowego płuca lewego z przerzutami do mózgu i mózdzku. Z powodu rozwoju procesu nowotworowego od stycznia 2015r. ubezpieczony jest osobą trwale całkowicie niezdolną do pracy. Przed powstaniem całkowitej niezdolności do pracy – od września 2014r. ubezpieczony był częściowo niezdolny do pracy (opinia biegłego onkologa A. Ś. k.22 akt sprawy).

Ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu w następujących okresach (okresy składkowe):

- od 1 lipca 1974r. do 31 lipca 1977r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w M., co stanowi 3 lata i 1 miesiąc (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 30 października 2006r. k.9 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 1 sierpnia 1977r. do 15 lipca 1981r. z tytułu zatrudnienia w Kopalni (...) w K., co stanowi 3 lata, 11 miesięcy i 15 dni (świadcstwo pracy z 15 lipca 1981r. k.6 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 16 lipca 1981r. do 31 marca 1982r. z tytułu zatrudnienia w Zmilitaryzowanym Przedsiębiorstwie (...) w P. Filia w M., co stanowi 8 miesięcy i 16 dni (świadcstwo pracy z 31 marca 1982r. k.11 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 1 kwietnia 1982r. do 31 sierpnia 1983r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w A., co stanowi 1 rok i 5 miesięcy (świadcstwo pracy z 31 sierpnia 1983r. k.12 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 5 września 1983r. do 31 marca 1985r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w M., co stanowi 1 rok, 6 miesięcy i 26 dni (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 19 października 2006r. k.8 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),

- od 1 kwietnia 1985r. do 30 kwietnia 1986r. (1 rok i 1 miesiąc), od 1 czerwca 1986r. do 31 lipca 1986r. (2 miesiące), od 1 czerwca 1987r. do 30 kwietnia 1992r. (4 lata i 11 miesięcy), od 1 czerwca 1992r. do 31 października 1994r. (2 lata i 5 miesięcy) oraz od 1 grudnia 1994r. do 31 grudnia 1998r. (4 lata i 1 miesiąc), co łącznie stanowi 12 lat i 8 miesięcy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i opłacania składek z tego tytułu do 31 grudnia 1998r. (potwierdzenie okresów ubezpieczenia z 25 marca 2015r. k.16 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 1 stycznia 1999r. do 30 kwietnia 2004r., co stanowi 5 lat i 4 miesiące z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i opłacania składek z tego tytułu po 31 grudnia 1998r. (potwierdzenie okresów ubezpieczenia z 27 marca 2015r. k.17 akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.).

Ponadto ubezpieczony posiada następujące okresy nieskładkowe:

- od 1 maja 1992r. do 31 maja 1992r., co stanowi 1 miesiąc, z tytułu pobierania zasiłku chorobowego (potwierdzenie okresów ubezpieczenia z 25 marca 2015r. k.16v akt rentowych za wnioskiem z 16 marca 2015r.),
- od 1 maja 2004r. do 30 kwietnia 2007r., co stanowi 3 lata, z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym synem P. K. uprawnionym do renty socjalnej i zasiłku pielęgnacyjnego (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności P. K., decyzje o przyznaniu renty socjalnej i zasiłku pielęgnacyjnego, oświadczenie ubezpieczonego z 7 kwietnia 2017r. o sprawowaniu opieki nad synem oraz karta przebiegu ubezpieczenia k.7-10 i 12 akt rentowych za wnioskiem z 7 kwietnia 2017r.).

Łącznie okres ubezpieczenia A. K. wynosi: 28 lat, 8 miesięcy i 27 dni okresów składkowych oraz 3 lata i 1 miesiąc okresów nieskładkowych, co łącznie stanowi 31 lat, 9 miesięcy i 27 dni. W okresie dziesięciu lat przed powstaniem częściowej niezdolności do pracy (poprzedzającej wg biegłych całkowitą niezdolność do pracy i powstałej we wrześniu 2014r.) ,tj. w okresie od 1 września 2004r. do 31 sierpnia 2014r. oraz w okresie dziesięciu lat przed zgłoszeniem wniosku o rentę ,tj. w okresie od 7 kwietnia 2007r. do 6 kwietnia 2017r. ubezpieczony legitymuje się jedynie okresem nieskładkowym z tytułu opieki nad synem.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego A. K. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.57 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej ustawą emerytalną (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. W myśl art.58 ust.1 pkt 5 i ust.2 ustawy emerytalnej warunek posiadania okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, przy czym ów 5-letni okres ubezpieczenia powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. W myśl ust.4 art.58 ustawy emerytalnej spełnienie tego ostatniego warunku nie jest wymagane, jeżeli ubezpieczony osiągnął okres składkowy wynoszący w przypadku mężczyzny co najmniej 30 lat oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy stwierdzić należało, że ubezpieczony A. K. nie spełnia wszystkich przesłanek, które powinny być spełnione łącznie, do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Okolicznością niesporną jest, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, przy czym niezdolność ta poprzedzona była częściową niezdolnością do pracy powstałą we wrześniu 2014r. W tym miejscu wskazać należy, że ubezpieczony nie kwestionował daty powstania niezdolności do pracy ustalonej przez biegłych. Niesporne jest również to, że ogólny okres ubezpieczenia ,tj. na przestrzeni całego życia zawodowego ubezpieczonego wynosi 31 lat, 9

miesiący i 27 dni, w tym 28 lat, 8 miesięcy i 27 dni okresów składkowych. Niemniej, jak wynika z przytoczonych wyżej uregulowań, warunkiem przyznania prawa do renty osobie niezdolnej do pracy - która to niezdolność powstała (tak jak w przypadku ubezpieczonego) w wieku powyżej 30 lat - jest, aby osoba taka legitymowała się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze co najmniej 5 lat i aby okres ten przypadł w ciągu w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. W okolicznościach niniejszej sprawy ów dziesięcioletni okres obejmuje czas od 1 września 2004r. do 31 sierpnia 2014r. (przyjmując datę powstania niezdolności do pracy – we wrześniu 2014r.) oraz czas od 7 kwietnia 2007r. do 6 kwietnia 2017r. (przyjmując datę zgłoszenia wniosku o rentę - 7 kwietnia 2017r.). Jak pokazują przedstawione wyżej ustalenia faktyczne w żadnym z wymienionych okresów ubezpieczony nie osiągnął co najmniej 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a jedynie okres nieskładkowy z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym synem, który przypada na okres po zakończeniu działalności gospodarczej - od 1 maja 2004r. do 30 kwietnia 2007r. (ustawodawca ogranicza ten okres do 3 lat – art.7 pkt 5 lit. b ustawy emerytalnej). Niesporne – w świetle zgromadzonych dowodów - jest również to, że ubezpieczony nie legitymuje się 30-letnim okresem składkowym. Okres ten jak ustalono wyżej wynosi 28 lat, 8 miesięcy i 27 dni. W tym miejscu dodać należy, że zgodnie z art.58 ust.4 ustawy emerytalnej do okresu 30 lat zalicza się jedynie okresy składkowe, o których mowa w art.6 ustawy emerytalnej. Dlatego sumy okresów składkowych nie zwiększa się o okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Reasumując powyższe rozważania uznać należało, że ubezpieczony A. K. nie spełnia wszystkich ustawowych przesłanek do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonego oddalił. Dodać należy, że Sąd pouczył ubezpieczonego o możliwości wystąpienia z wnioskiem o przyznanie świadczenia w drodze wyjątku – art.83 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.